

ОСОБЛИВОСТІ ВИРОЩУВАННЯ СОЇ

Данильчук Б. А., здобувач вищої освіти 5 курсу

заочної форми навчання спеціальності 208 «Агроінженерія»

Керівник: професор, заслужений працівник освіти України Рудь А. В.

Соя є однією з найцінніших сільськогосподарських культур світового землеробства. Її унікальний хімічний склад, в якому поєднано 38-42 % білка, 18-23 % жиру, 25-30 % вуглеводів, ферменти, вітаміни, мінеральні речовини, доповнюється також найважливішою біологічною особливістю – фіксацією атмосферного азоту. Тому соя є перспективною культурою для вирощування і досягнення високих врожаїв шляхом запровадження механізованої технології її вирощування [1].

Механізована технологія вирощування сої включає в себе такі основні операції: підготовка ґрунту, сівба, догляд за посівами, збирання врожаю і первинна обробка урожаю.

Після зернових попередників поле луцять дисковими луцильниками ЛГД-5А, ЛГД-15, ЛД-14 або УДА-2,4-20 на глибину 6-8 см. Своєчасне луцення ефективно в боротьбі з однорічними бур'янами, особливо теплолюбивими. Такі бур'яни, як куряче просо, щиряця, мишій та інші погано проростають при низькій температурі, тому не знищуються весною під час передпосівного обробітку ґрунту.

Глибина зяблевої оранки під сою 28-30 см. Після просапних попередників орють на глибину 25-27 см без попереднього луцення. Оранку проводять плугами ПЛН-3-35, ПК-4-35, ПЛН-5-35, «Robe verke». Глибока оранка сприяє розвитку кореневої системи і збільшує кількість бульбачкових бактерій [1, 2].

Від початку весняного обробітку ґрунту до сівби проходить 30-40 днів, що дозволяє якісно підготувати ґрунт і провести боротьбу з бур'янами за допомогою агротехнічних (механічних) заходів. Сіють сою, враховуючи період вегетації, ширину міжрядь і норму висіву. Для цього використовують спеціальні сівалки: СПЧ-6, УПС-8, УПС-12, СПС-12 або овочеві СКОЧ-4,2 чи бурякові ССТ-12В. За рядкового способу сівби використовують сівалки СЗ-5,4А і СЗТ-3,6. Посіви із звуженими міжряддями та суцільні рядкові забезпечують урожайність на 2-3 ц/га більше, ніж на широкорядних посівах.

Сою належить до культур, які найбільш потерпають від бур'янів. Тому сучасні технології вирощування сої не можливі без знищення бур'янів агротехнічними методами. Найдоступнішими, найменш енергоємними та екологічно безпечними є механічні заходи догляду. Це, насамперед, суцільні досходові шарування, до і післясходові боронування та міжрядний обробіток широкорядних посівів.

На сильно забур'яненних площах досягти успіху механічними заходами практично не можливо. Тим більше, що соя відноситься до культур, які дуже негативно реагують на забур'янення посівів, практично не витримують з бур'янами конкурентної боротьби.

Збирають сою прямим комбайнуванням зернозбиральним комбайнами: MF-7274, «Дон-150», Aczos, Vector, Tukan (Class).

Зерно після збирання очищують на зерноочисних машинах САД-10 і просушують. Вологість насіння під час зберігання повинна становити 10-12%.

Список використаної літератури

1. Сою – культура майбутнього, особливості формування високого врожаю: Монографія / Кам'янець-Подільський, ПП Мошак М. І. – 2009. – 208 с.
2. Механізація, електрифікація та автоматизація сільськогосподарського виробництва: У 2 т: Т. 1 / А. В. Рудь, І. М. Бендера, Д. Г. Войтюк та ін. ; за ред А. В. Рудя. – К.: Агроосвіта, 2012. – 584 с.; іл.
3. www.semagro.com/info/technologija-viroshchuvannja-soji-411.html.